

ת"פ 4088/01/14 - נתנאל לוי, נפתלי בן אבו נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 4088-01-14 מדינת ישראל נ' לוי ואח'

בפני כב' השופטת אסתר נחליאלי- חיאט

המבקשים/ הנאשמים

1. נתנאל לוי

ע"י ב"כ עו"ד מיכאל עירוני

2. נפתלי בן אבו

ע"י ב"כ עו"ד שאול עזרא

נגד

המשיבה/המאשימה

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)

החלטה

1. הבקשה שלפני היא לגילוי ראייה חסויה לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: "פקודת הראיות").

2. ביום 2.1.14 הוגש כתב אישום המייחס לנאשמים עבירות של חבלה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 383+335 (א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), שתי עבירות של פגיעה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 334+335 (א)(1) לחוק; עבירה של שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק.

3. ביום 18.3.14 הוציאה המשיבה תעודת חיסיון מטעם השר לביטחון פנים בהתאם לסמכותו שבדין ובמסגרתה ניתן חיסיון חלקי על המידע המופיע בדו"חות הידיעה שנמסרו לנאשמים יחד עם שאר חומר החקירה בתיק, כך שחלק מהמילים והשורות שבדוחות הושחרו, ולחלק מהמסמכים ניתן חיסיון מלא. בתעודת החיסיון נקבע כי גילוי המידע או מסירתו עלול לפגוע בעניין ציבורי חשוב והוא עלול לסכן שלומם של בני אדם; לפגוע בשיתוף הפעולה של הציבור עם המשטרה ולחשוף שיטות עבודה ודרכי פעולה של המשטרה, תוך פגיעה ביעילות פעולותיה.

4. לציין כי מרבית ההודעות המודיעיניות הובאו לידיעת ב"כ הנאשמים בדרך של הצגת פראפרזות, והבקשה דנא היא למעשה לחשוף את מקור הידיעות ולאפשר את חקירת מוסרי המידע המודיעיני בבית המשפט, מאחר שלטענת ב"כ הנאשמים העדויות חיוניות להגנת הנאשמים ונוגעות לשאלה העיקרית העומדת לדיון בהליך העיקרי - מי דקר בפועל את המתלוננים.

5. הדיון שנערך לפני התקיים בתחילה במעמד הצדדים ולאחר מכן במעמד צד אחד בדלתיים סגורות,

עמוד 1

בהתאם לאפשרות הניתנת בתקנות סדרי הדין (עתירה לגילוי ראיה) התשכ"ט-1969; במהלך הדיון במעמד צד אחד שמעתי את דברי קצין המודיעין ואת דברי ב"כ המאשימה שפירטה את הסיכון הכרוך בחשיפת המקורות.

6. סעיף 45 לפקודת הראיות קובע:

"אין אדם חייב למסור, ובית המשפט לא יקבל, ראיה אם שר הביע דעתו, בתעודה חתומה בידו, כי מסירתה עלולה לפגוע בענין ציבורי חשוב, אלא אם מצא בית המשפט הדין בדבר, על-פי עתירת בעל דין המבקש גילוי הראיה, כי הצורך לגלותה לשם עשיית צדק עדיף מן הענין שיש לא לגלותה".

בהתאם להוראת החוק על בית המשפט לשקול את הנסיבות ולערוך איזון בין שני אינטרסים מנוגדים, האחד- האינטרס הציבורי להגן על עבודת המשטרה ולשמור על ביטחונם של המקורות המודיעיניים, והשני - שמירה על זכות הנאשם להגנתו, קיום הליך הוגן וגילוי האמת "שני אינטרסים אלה... נלחמים על הבכורה ויש להכריע ביניהם. אין זו רק התנגשות בין אינטרס הפרט לאינטרס הציבור. זו גם התנגשות בין שני אינטרסים, שלציבור עניין בהם... 'עשיית צדק' בהקשר זה משמעותה ניהול הליך פלילי הוגן, שיש בו כדי לחשוף את האמת ולא לגרום לעיוות דין ולאותו נאשם ספציפי העומד לדין. על-כן, אם חומר החקירה, אשר לגביו חל החיסיון, חיוני הוא להגנת הנאשם, כי אז, בוודאי, הצדק דורש את גילוי, ושיקול זה עדיף על-פני כל שיקול ביטחוני אפשרי. שום נימוק ביטחוני, ויהא הוא הנכבד ביותר, אינו שוקל יותר... ממשקל הרשעתו של חף מפשע, עדיף זיכוי של נאשם, שאת אשמתו אין להוכיח בשל הצורך לגלות ראיה שיש אינטרס ביטחוני שלא לגלותה, על-פני הרשעתו של נאשם, שאת חפותו אין להוכיח בשל הצורך שלא לגלות ראיה חסויה...ו" (ב"ש 838/04 ליבני נ' מדינת ישראל פ"ד לח (3) 729, 735-739).

7. יוצא איפוא כי מקום ששני אינטרסים אלו מתנגשים ובית המשפט נוכח לדעת כי יש בחומר החסוי להועיל למבקשים בהגנתם, עליו ליתן את הבכורה לאינטרס הציבורי שבעשיית משפט צדק ובניהול הליך הוגן, ולהורות על הסרת החיסיון וגילוי הראייה (בש"פ 2782/02 אבו סביח נ' מדינת ישראל (7.4.08) וכן בש"פ 606/08 פלוני נ' מדינת ישראל (18.3.08)), במקרה כזה על התביעה לשקול צעדיה ולבחור בין גילוי הראייה לבין שמירה על חיסיון המידע בדרך של סגירת התיק המתנהל כנגד הנאשם (ב"ש 838/84 ליבני לעיל וכן ע"פ 112/89 כאל נ' מדינת ישראל, פ"ד מה(1) 459 (1991)).

8. בענייננו - עיינתי בחומר החסוי, בחנתי את השאלה אם היתה הצדקה להטלת החיסיון, שאלתי את הפרקליטה ואת קצין המודיעין שאלות, שמעתי הסברים ובכלל זה את נימוקי ב"כ המשיבה וקצין המודיעין אודות חומר זה, בדקתי האם חומר הראיות עליו הוטל החיסיון רלוונטי להגנת המבקשים והאם יש בו כדי להועיל להגנתם או לתמוך, על פניו, בקו ההגנה והשתכנעתי כי אי חשיפת מרבית החומר החסוי בפני המבקשים לא יגרום להם לעיוות דין ואין בכך כדי להביא לקיפוחם או לפגיעה בקו הגנתם האפשרי ולהיפך קיים חשש כי חשיפת החומר עלולה לפגוע בעניין ציבורי חשוב כמפורט בתעודת החיסיון.

9. באשר לפריטים שנמסרו לסנגורים כשהם חסויים באופן חלקי לאחר שהושחרו בהם מספר מילים, מצאתי כי לא ניתן היה לפרט יותר שמא יפגע האינטרס עליו מגן החיסיון, למעט בנוגע לפריט אחד - אליו אתייחס להלן. כך גם לגבי הפריטים עליהם ניתן חיסיון מלא והמשיבה נתנה לגביהם פרפראזה. למסקנה זו הגעתי לאחר עיון בראיות החסויות מהם עולה בבירור כי אין בקטעים הללו פרטים רלוונטיים היכולים להועיל להגנת המבקשים ואני סבורה כי אין בחשיפתם כל פוטנציאל ראייתי שעשוי לסייע למבקשים.

השתכנעתי כי למעשה כל החומר המצוי בראיות עליהם הוטל החיסיון מצוי בידי הנאשמים וכי הסרת החיסיון וגילוי הראיות הללו ממילא לא יוסיף להם אלא רק יפגע בפועל באינטרס המצדיק שמירה על פרטיות מוסר הידיעות.

10. בנוגע לפריטים שלא ניתן לגביהם כל פרפראזה ועליהם הוטל חיסיון מלא - ככלל, על התביעה מוטלת החובה להביא לידיעת הסנגוריה את תוכן העדות החסויה, ולו בקווים כלליים, אולם ייתכנו מצבים בהם גם מסירת התוכן בקווים כלליים לא תתאפשר, שכן גם חשיפה מזערית זו עלולה, בנסיבות מסוימות לפגוע בעניין הציבורי החשוב בגינו ניתן החיסיון. בענייננו, לאחר שעיינתי בחומר לגביו לא מסרה המשיבה תיאור כלשהו השתכנעתי כי לא ניתן למסור אף לא תיאור חלקי של חומר זה בלי לפגוע בעניין הציבורי החשוב עליו בא החיסיון להגן בעיקר כשממילא אין בו פוטנציאל ראייתי שעשוי להועיל להגנת המבקשים, וכי גם האמור בחומר זה מצוי למעשה בידיעת הנאשמים, ובאפשרותם לחקור את עדי הנאשימה באשר לחומר זה, שכאמור ברשותם.

11. בצד הדברים שלעיל, מצאתי כי יש להסיר את החיסיון מארבעת המילים המושחרות בידיעה מספר 14-0026-467 (אלה המתחילות את הידיעה לאחר המילה "תוכן") וכן מצאתי להבהיר כי ידיעה זו היא **ידיעת המשך** למידע שנמסר במסגרת הפארפרזה בידיעה מספר 14-0026-453, וכי המידע נשמע מפי **מיכאל דוידוב**. ראיתי לאפשר גילוי זה (לאחר שאף הוסכם על המאשימה בהמשך לשאלות בדיון במעמד צד אחד) לאור חשיבות קבלת התמונה השלמה העולה מצירוף שתי הידיעות וגילוי זהות הדובר, שכן התרשמתי שללא הסבר זה יש קושי להבין את הידיעות ומשמעותן - דבר העלול לפגוע בהגנת הנאשמים, ומכל מקום גילוי זה עשוי להועיל להגנתם או של מי מהם, שכן המידע שנמסר בידיעות אלו מתייחס לזהות הדוקרים באירוע.

המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ג"ד אייר תשע"ד, 14 מאי 2014, בהעדר הצדדים.